

Yttrande över rapporten Förslag till svensk tillämpning av nära-nollenergibyggnader, Rapport 2015:26 M2015/2507/Ee

Sammanfattning

Länsstyrelsen är i huvudsak positiv till Boverkets förslag till svensk tillämpning av nära-nollenergibyggnader. Eftersom energianvändning i bostäder och lokaler utgör en relativt stor andel av den totala energianvändningen i landet, är det viktigt att arbeta med styrmedel som främjar energieffektivisering inom sektorn. En skärpning av energikraven krävs för att nå regeringens vision att Sverige år 2050 har en hållbar och resurseffektiv energiförsörjning och inga nettoutsläpp av växthusgaser. Det är också i linje med Stockholms regionala Klimat- och energistrategi, där ett av målen handlar om minskad energianvändning och ett av åtgärdsområdena berör energianvändning i bebyggelse.

Genom att redan nu ange vilka energikrav som gäller år 2021, får företag och övriga aktörer tid att ställa om och driva på en utveckling mot ett energieffektivt byggnadsbestånd i Europa. Boverket har haft i uppdrag att föreslå vad detta innebär för Sverige, hur energikrav ska ställas och vilka nivåer som ska gälla.

Länsstyrelsen anser att de kravnivåer som Boverket föreslår är rimliga som ett första steg mot nära-nollenergibyggnader. Vi ser positivt på att Boverket tillsammans med branschens aktörer har tagit fram kravnivåer som är högre än dagens byggregler men ändå inte ger alltför stora konsekvenser för byggbranschen. Länsstyrelsen delar Boverkets bedömning att de föreslagna kravnivåerna kommer att gynna den tekniska utvecklingen.

Länsstyrelsen bedömer att de kostnadsökningar som förslaget initialt för med sig, kommer att hämtas hem av de samhällsekonomiska vinster som energieffektivisering och produktutveckling bidrar till.

Energikraven bör skärpas kontinuerligt och i fortsatt dialog med branschen så att villkoren för berörda aktörer tydliggörs. Skärpta energikrav kräver dock en satsning på kompetensutveckling inom teknikområdet, samt en utvecklad samverkan med regionens forskning och akademi.

Kvantitativ riktlinje – nivåer på energiprestanda

Länsstyrelsen anser att de kravnivåer som Boverket föreslår är rimliga som ett första steg mot nära-nollenergibyggnader. Vi ser positivt på att Boverket tillsammans med branschens aktörer har tagit fram kravnivåer som är högre än dagens byggregler men ändå inte ger alltför stora konsekvenser för byggbranschen. Boverket konstaterar att det finns en övre gräns för

Datum
2015-08-24

Beteckning
101-21146-2015

ambitionsnivån för nära-nollenergibyggnader, för att inte riskera negativa effekter på nybyggnation och/eller kvalitet i byggandet. Boverket föreslår därför en kravnivå som motsvarar teknisk tillgänglig nivå, det vill säga den bästa teknik som idag är kommersiellt tillgänglig.

Skärpta energikrav skapar innovationer och grön tillväxt

Länsstyrelsen delar Boverkets bedömning att de föreslagna kravnivåerna kommer att gynna den tekniska utvecklingen. Utredningen visar att skärpta energikrav kommer att sätta igång en innovationsprocess inom utformning och konstruktion av byggnader, byggtekniker och material. Vi håller med Boverket om att potentialen för innovationer och utveckling av ny teknik skulle bli ännu större om energikraven även skulle bidra till ökade investeringar i energieffektivisering i det befintliga beståndet.

Med de föreslagna kravnivåerna kommer den teknik som redan idag är kommersiellt tillgänglig och väl introducerad på marknaden kunna användas utan att kostnaderna ökar nämnvärt. Boverket drar slutsatsen att de initiala kostnadsökningar som följer med förslaget framför allt är relaterade till kompetenshöjning, logistik, administration, material och projektering och att kostnaderna gradvis kommer att sjunka i och med den teknikutveckling som sätts igång.

Genom att införa krav på en nivå som är mer ambitiösa än vad som på kort sikt kanske är kostnadsoptimalt, påskyndas den tekniska utvecklingen och de samhällsekonomiska vinsterna blir större än de kostnader som uppstod initialt. Det här är grundtanken bakom grön tillväxt och miljödriven näringslivsutveckling och visar att det med rätt utformade miljöpolitiska styrmedel inte finns någon motsättning mellan miljö och ekonomisk tillväxt. Länsstyrelsen instämmer med Boverket om att skärpta energikrav är ett bra styrmedel för att uppnå en effektivare energianvändning.

Låg energiförbrukning en konkurrensfördel

Vår erfarenhet är att profilering med låg energiförbrukning har blivit ett konkurrensmedel vid försäljning av bostäder. Detta bekräftar även Nära-nollenergiutredningen i en undersökning som visar att de flesta aktörerna som tillfrågats hade beställt eller projekterat för en bättre energiprestanda än vad dagens byggregler anger. Anledningen till detta var främst att de ville stärka sitt varumärke och att de såg ekonomisk vinning över tid genom lägre driftskostnader och därmed högre värde på fastigheten.

Fortsatt skärpning av energikraven

För att kunna nå de internationella och nationella klimat- och energimålen ser Länsstyrelsen att energikraven inom byggsektorn behöva skärpas ytterligare framöver. Detta är särskilt viktigt eftersom kommunerna inte längre kan ställa särkrav på nya bostäders energianvändning. Energitkraven bör skärpas kontinuerligt och i fortsatt dialog med branschen så att villkoren för berörda

Datum
2015-08-24

Beteckning
101-21146-2015

aktörer tydliggörs. För att möjliggöra en hög takt i bostadsbyggandet i länet är tydlighet och framförhållning i spelreglerna centralt.

Boverkets förslag gäller bara nybyggnation som motsvarar en liten del av den totala energianvändningen i Sveriges byggnader. Länsstyrelsen vill uppmärksamma på att det är viktigt att även arbeta med styrmedel för ökad energieffektivisering i det befintliga fastighetsbeståndet. Här har offentliga aktörer en viktig roll som beställare när det gäller offentligt ägda eller förvaltade lokaler.

Lika viktigt som att skärpa energikraven, är att beställaren är noggrann med uppföljningen. Länsstyrelsen ser att uppföljning av energikraven är mycket viktig för att åstadkomma bästa efterlevnad och effekt.

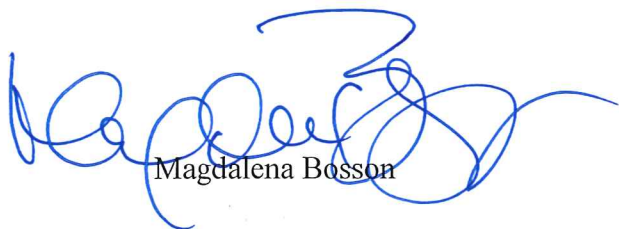
Säkerställd kompetensförsörjning

Länsstyrelsen håller med om att en skärpning av energikraven kräver att tillgången till teknisk kompetens kan säkras och ser dessutom att det redan idag är brist på teknisk kompetens och att det finns en oro inom bygg- och fastighetssektorn vad gäller möjligheterna att säkerställa långsiktig kompetensförsörjning. Detta är något som uppmärksammats även av Stockholmsregionens socialfondsprogram. En hög kompetensnivå är viktig för framtida innovationer och teknisk utveckling och det är viktigt att kompetensutveckling inom byggsektorn påbörjas omgående. Detta ställer ökade krav på ett stabilt kompetensförsörjningssystem och tillgång till bostäder för såväl arbetskraft som för studenter och forskare i regionen...

Samverkan med forskning och akademi

Länsstyrelsen saknar i utredningen ett resonemang om betydelsen av och samverkansmöjligheterna med regionernas forskning och akademi. I diskussioner inom det pågående regionalfondsprogrammet i Stockholm har man identifierat behov av ett ökat samarbete mellan akademi, offentliga beställare och näringsliv kring energieffektivisering i befintliga bostadsbestånd, då främst i de så kallade miljonprogramsområdena. Detta gäller rimligtvis även vid nyproduktion. För att det ska vara möjligt att nå en energiprestanda nära noll i bostadsbeståndet är det viktigt att den här samverkan utvecklas.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektör Magdalena Bosson. I den slutliga handläggningen har även deltagit tf samhällsbyggnadsdirektör och avdelningschef Åsa Ryding, tillväxtdirektör Karina Uddén samt klimat- och energistrateg Lisa Rehnström, föredragande.

Magdalena Bosson

Lisa Rehnström

